

Warszawa, dnia 20 lutego 2012 r.

**Stowarzyszenie Liderów Lokalnych
Grup Obywatelskich
w Warszawie
ul. Ursynowska 22/2
02-605 Warszawa**

**Sąd Okręgowy Warszawa – Praga
w Warszawie**

**IV Wydział Cywilny Odwoławczy
ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa**

Sygn. akt: IV Ca 364/12

Jakub Kluziński
c/a
Koleje Mazowieckie – KM sp z o.o. w Warszawie

Zgłoszenie
organizacji społecznej
na podstawie art. 8 i 61 Kodeksu postępowania cywilnego

zgłaszamy:

na podstawie art. 8 i 61 Kodeksu postępowania cywilnego udział Stowarzyszenia Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich w postępowaniu z powództwa Jakuba Kluzińskiego.

Uzasadnienie

Przedmiotem postępowania jest realizacja art. 61 Konstytucji przez powoda, który wnioskiem z dnia 14 listopada 2008 r. wniósł o udostępnienie informacji publicznej na podstawie art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji, art. 1 ust. 1 i art. 10 ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. Strona pozwana jako podmiot, którego właścicielem jest jednostka samorządu terytorialnego i powołana do wykonywania zadania publicznego, nie udostępniła wnioskowanych informacji twierdząc, iż podlegają ochronie ze względu na tajemnicę wskazaną w art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Wyrokiem z 19 lipca 2011 roku, sygn. akt I C 130/09 Sąd I instancji oddalił powództwo przyjmując, iż zeznania świadków (pracowników

pozwanej spółki) oraz doświadczenie życiowe sądu są wystarczające do oddalenia powództwa.

Nadto Sąd I instancji nie dopuścił do udziału w sprawie Stowarzyszenia – przyjmując, iż brak Statutu nie pozwala na dopuszczenie do udziału w postępowaniu, jak również nie umożliwił złożenia Statutu w terminie późniejszym (a jednocześnie Sąd odroczył publikację wyroku). Przy czym Stowarzyszenie złożyło komplet dokumentów wskazujących zarówno umocowanie jak i sposób reprezentacji – tak odpis KRS. Również ze złożonego odpisu KRS wynikało (rubryka 4), iż Statut Stowarzyszenia pozwalał na działanie przed sądami. Z tej przyczyny Stowarzyszenie podnosi, iż postępowanie przed Sądem I instancji obarczone było naruszeniem przepisów o postępowaniu w tym dotyczących przystąpienia organizacji społecznej zgodnie z przepisami o interwencji ubocznej.

Misją naszego Stowarzyszenia jest działalność na rzecz upowszechniania i realizacji idei dobrego rządzenia poprzez doprowadzenie do przejrzystości i rozliczalności instytucji publicznych oraz wzmocnienie obywatelskiej świadomości własnych praw i umiejętności korzystania z nich. Jednym z podstawowych elementów zapewniających rozliczalność działania władz i wzmocnienie obywateli w procesie rządzenia, jest jawność życia publicznego. Od 7 lat realizujemy nadzór obywatelski nad realizacją Artykułu 61 Konstytucji RP i ustawy o dostępie do informacji publicznej w ramach Pozarządowego Centrum Dostępu do Informacji Publicznej (www.informacjapubliczna.org.pl). Jawność jest dla nas niezbędnym elementem wykonywania zasady zwierzchności narodu wyrażonej w art. 4 Konstytucji RP i wynikającej z niej kontroli społecznej nad organami władz publicznych.

Stowarzyszenie zgadza się z podniesionymi w apelacji przez powoda zarzutami, a nadto podnosi, co następuje.

Zasada jawności działania władzy publicznej jest jedną z naczelných zasad demokratycznego państwa prawnego. Jednym z wyrazów tego prawa jest prawo do informacji publicznej określone w art. 61 Konstytucji RP. Zgodnie z tym przepisem, obywatel ma prawo do wiedzy o działalności organów władz publicznych. Wszystkie ograniczenia w dostępie do tych informacji są uzasadnione wyłącznie ze względu na określone w ustawach inne wartości takie jak ochrona prawa do prywatności czy ochrona ważnego interesu gospodarczego. Przy czym Trybunał Konstytucyjny wyraźnie wskazał wyroku z dnia 15 października 2009 r., sygn. akt K 26/08 jak postrzegana powinna być zasada jawności: *Powszechny i szeroki dostęp do informacji publicznej stanowi niezbędną przesłankę istnienia społeczeństwa obywatelskiego, a co za tym idzie -*

ureczywistnienia demokratycznych zasad funkcjonowania władzy publicznej w polskim państwie prawnym. Dostęp do informacji publicznej jest bowiem, z jednej strony, warunkiem świadomego uczestnictwa obywateli w podejmowaniu rozstrzygnięć władczych (zob. P. Winczorek, Komentarz do Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., Warszawa 2000, s. 83), a z drugiej, umożliwia efektywną kontrolę obywatelską działań podejmowanych przez organy władzy publicznej (zob. W. Skrzydło, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Kraków 1998, s. 58; I. Lipowicz, (w:) Konstytucje Rzeczypospolitej oraz komentarz do Konstytucji RP z 1997 roku, pod red. J. Bocia, Wrocław 1998, s. 114). Stąd wielkie znaczenie powszechności dostępu do informacji publicznej. W demokratycznym społeczeństwie podstawowym prawem jest wiedzieć i być informowanym o tym, co i dlaczego czynią władze publiczne (zob. J. E. Stiglitz, On Liberty, the Right to Know, and Public Discourse: The Role of Transparency in Public Life, (w:) Globalizing Right. The Oxford Amnesty Lectures, pod red. U. J. Gibneya, Oxford-New York 2003, s. 115 i n.).

W sprawie pamiętać należy, iż pozwana spółka nie jest zwykłą spółką - podmiotem prywatnym. Przeciwnie, czego zupełnie nie zauważył Sąd I instancji jest to spółka publiczna założona przez jednostkę samorządu terytorialnego. Charakter takiej spółki jest inny, jak również inny jest sposób finansowania jej działalności – w tym z podatków. Klasyczne rozumienie tajemnicy przedsiębiorstwa nie może być wprost przeniesione na grunt jawności działania takiej spółki. Przeciwnie skoro chronologicznie najpierw wprowadzono do porządku prawnego zasadę ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa w stosunkach działalności gospodarczej **podmiotów prywatnych** to wprowadzenie zasady jawności w tym podmiotów wykonujących zadania publiczne i gospodarujących majątkiem publicznym – również w kontekście działalności w sferze dominium – musi być rozpatrywane w kontekście art. 61 Konstytucji RP. Odnośnie innego stanu prawa związanego z realizacją dostępu do informacji publicznej wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 września 2002 r., sygn. akt 38/01, jednakże zasady w nim wyrażone mogą być pomocne w niniejszym postępowaniu: *Ustawa ta weszła w życie później, niż zakwestionowane we wnioskach przepisy. Już choćby z tego względu upoważnienie, w tych przepisach zawarte, tłumaczone być winno zgodnie z brzmieniem tej właśnie ustawy, w zakresie, w jakim służy ona określeniu sposobu realizacji konstytucyjnego prawa.*

Dlatego tak ważne w tej sprawie stają się przywoływane twierdzenia Trybunału Konstytucyjnego. Klasyczne rozumienie tajemnicy przedsiębiorcy prowadziłyby do tylko i wyłącznie formalnego stosowania tego wyłączenia w dostępie do informacji publicznej i kontroli prawidłowości – w zasadzie procedury wyrażonej w art. 5 ust. 2 (zapytanie o rezygnację z ochrony). Mimo, iż już w samej Konstytucji przewidziano wyłączenie prawa do informacji to

zastosowanie ograniczeń o jakich mowa w art. 61 ust. 3 Konstytucji musi być dokonane zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji, na co wskazuje powód w złożonej apelacji.

Jak podnosi doktryna odnośnie ograniczania praw i wolności przede wszystkim należy dbać o zachowanie ich istoty *przy dokonywaniu oceny konieczne jest uwzględnienie tych wszystkich elementów materialnych, które określają istotę „państwa demokratycznego”, bo ograniczenia niepołączalne z aksjologią tego państwa są a limie niedopuszczalne*” (L. Garlicki Katalog i zakres obowiązywania praw podstawowych – warunki dopuszczalnych ograniczeń i ich wpływ na porządek prawny w: Konstytucja Federalna Szwajcarskiej Konfederacji z 1999 r. i Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., Białystok 2001, s. 94). Wskazujemy również, iż orzecznictwo sądów administracyjnych wielokrotnie podkreślało zasady wykładni prawa do informacji oraz jego usytuowanie w demokratycznym państwie prawa *Ustawodawca, formułując w Konstytucji RP zasadę "prawa do informacji", wyznaczył tym samym podstawowe reguły wykładni tego uprawnienia. Jeżeli bowiem stanowi ono prawo konstytucyjne, to ustawy określające tryb dostępu do informacji powinny być interpretowane w taki sposób, aby gwarantować szerokie uprawnienia w tym zakresie, a wszelkie wyjątki od tej reguły powinny być rozumiane wąsko. Oznacza to stosowanie w odniesieniu do tych ustaw takich zasad wykładni, które sprzyjają poszerzaniu, a nie zawężaniu obowiązku informacyjnego (zob.: wyrok z dnia 14 listopada 2003 r. o sygn. akt II SAB 199/03) – wyrok NSA z dnia 1 grudnia 2011 r., sygn. akt I OSK 1550/11. Identyczne zasady wyłączenia jawności w dostępie do informacji publicznej przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z 8 listopada 2012 r., sygn. akt I CSK 190/12 uznając, iż w dostępie do informacji publicznej nawet ograniczeniu podlega podmiotowe prawo do prywatności *Dla osoby żądającej dostępu do informacji publicznej, związanej z zawieraniem umów cywilnoprawnych przez jednostkę samorządu terytorialnego, imiona i nazwiska stron takich umów są często ważniejsze niż ich treść i jest to z oczywistych względów zrozumiałe. Trudno byłoby w tej sytuacji bronić poglądu, że udostępnienie imion i nazwisk osób w rozważanej sytuacji stanowiłoby ograniczenie w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw tych osób (art. 31 ust. 3 i art. 61 ust. 3 Konstytucji RP). W konsekwencji należy zatem przyjąć, że ujawnienie imion i nazwisk osób zawierających umowy cywilnoprawne z jednostką samorządu terytorialnego nie narusza prawa do prywatności tych osób, o którym mowa w art. 5 ust. 2 u.d.i.p.* Dlatego też uważamy, że postępowanie przed Sadem I instancji nie prowadziło do rozstrzygnięcia postępowania na rzecz jawności, a polegało na przyznaniu pierwszeństwa wyłączeniu dostępu do informacji publicznej, przy czym nastąpiło to bez dopuszczenia wniosków dowodowych powoda i oparte zostało na twierdzeniach pracowników spółki.*

Ponadto na co słusznie zwrócił uwagę powód w apelacji twierdzenia Sądu I instancji

zawarte w uzasadnieniu wyroku są ogólnie i w zasadzie nie pozwalają na merytoryczne odniesienie się do nich. Dodatkowo powód wskazał dokumenty pokazujące, iż niektóre z twierdzeń świadków nie pokrywały się z rzeczywistością oraz wskazał przepisy prawa, które konstytuują jawność czynności o jakie pytał powód.

Do reprezentowania Stowarzyszenia Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich w postępowaniu został upoważniony Szymon Osowski, ul. Ursynowska 22/2, 02-605 Warszawa.

W załączeniu:

- *Statut SLLGO wraz z odpisem z KRS,*
- *Uchwała SLLGO o zgłoszeniu udziału w postępowaniu z powództwa Jakuba Kluzińskiego,*
- *odpis zgłoszenia – 2 egz. plus załączniki.*